

GRUPPEOPPGAVE VIII - LØSNING**Del 1 A/S Industri****Oppgave a) Avsetningen til utsatt skatt kr 598 000**

Midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier:

Forretningsbygg 2 000 000 – 2 000 000 =	0
Varebeholdninger 8 000 000 – 7 000 000 =	1 000 000
Tomt 1 000 000 – 400 000 =	600 000
Løsøreieendeler (maskiner, biler, inventar), moment 3 i oppgaven	800 000
Midl. forskjell gevinst- og tapskonto = 0 - (- 200 000) =	+ <u>200 000</u>
Sum midlertidige forskjeller	<u>2 600 000</u>

Utsatt skatt herav (22%) = 2 600 000 · 0,22 = 572 000, avsetningen stemmer ikke hvis det legges til grunn at inntektsåret X1= 2021.

Utsatt skatt er ikke fradragsberettiget gjeld ved formuesfastsettelsen, jf. sktl. § 4-3,e.

Oppgave b) - Aksjenes formuesverdi

Se sktl. § 4-12(2) og (7) og F-FIN av 19.11.1999 § 4-12 til § 4-12-6 om beregning av formuesverdien av ikke-børsnoterte aksjer.

Kontanter, bankinnskudd		500 000
Debitorer – avsetning til tap (nedskrivning antas ok, sktl. § 4-15)		5 880 000
Varer 8 000 000 - 1 000 000, § 4-17 se § 14-5(2)		7 000 000
(Egentilvirkede varer settes til variabel tilvirkningskost) § 14-5(2)a		
Forretningsbygg m/tomt, formuesverdi		4 000 000
Maskiner, biler, inventar, saldoverdi (taks.reglene § 2-1-2)		5 200 000
Børsnoterte aksjer, 100% av kursverdi, sktl. § 4-12 (1) og (7)		<u>1 400 000</u>
Bruttoformue		23 980 000
Sum gjeld i balansen	11 580'	
- Uforfalte pantelånsrenter, § 4-3,d	50'	
- Beregnet skattegjeld § 4-3,e	1 000'	
- Utsatt skatt ført i balansen § 4-3,e	<u>598'</u>	
=Formuesmessig fradragsberettiget gjeld	<u>9 932'</u>	<u>9 932 000</u>
Nettoformue på selskapets hånd		<u>14 048 000</u>

Aksjeselskaper betaler ikke formuesskatt f.o.m. 1992, jf. sktl. § 2-36 (1) a. (Grunnen er at aksjonærene betaler skatt av sine formuer, der aksjene inngår.) Etter sktl. § 4-12 (2) og (7) skal ikke-børsnoterte aksjer verdsettes til 55% av aksjenes forholdsmessige andel av selskapets samlede skattemessige formue pr. 1. januar i året forut for fastsettingsåret. I denne

beregningen skal selskapets eventuelle egen beholdning av aksjer i **andre aksjeselskaper** verdsettes til 100% av den bakenforliggende formuen.

(Eventuell beholdning av egne aksjer holdes utenfor ved fordelingen av formuen, F-FIN § 4-12-4(1) siste setn.)

A/S Industris aksjekapital er fordelt på 6 000 aksjer med samme pålydende.

$14\,048\,000 : 6\,000 = \text{kr } 2\,341,33$

Med rabatt: $\text{kr } 2\,341,33 \times 0,55 = \underline{1\,287,73}$

Oppgave c) - Når skal denne verdien benyttes ved skattlegging av aksjonærene?

Det fremgår av sktl. § 4-12 (2) at det er den beregnede verdien pr. "1. januar året forut for skattefastsettingsåret", som skal benyttes som formuesverdi ved skattlegging av aksjonærene. Foran har vi beregnet verdien pr. 01.01.X2 (eller 31.12.X1). Denne verdien skal altså benyttes ved fastsettingen i X3, som del av aksjonærenes formue pr. 01.01.X3 (skattefastsettingen for inntektsåret X2).

Del 2 A/S A

Selskapets nettoformue, sktl § 4-12(2) jf § 4-1:

Kasse/bank	140 000
Aksjer, 100% av børsverdi, sktl § 4-12 (7)	20 000
Varer jf. § 4-17	200 000
Biler, oppgitt verdi	160 000
Formuesverdi begge bygg inkludert tomter	1 000 000
Debitorer, bokført verdi*	<u>160 000</u>
Bruttoformue	<u>1 680 000</u>

*Antar at de ikke er mer nedskrevet enn det som kan godtas, jf. § 4-15

Gjeld:

Kreditorer	300 000
Skyldig mva og arbeidsgiveravgift.	50 000
Skattetrekk	100 000
Betalbar og utsatt skatt, 4-3, e	0
Påløpte, ikke forfalte renter § 4-3, d	<u>0</u>
Sum gjeld	<u>450 000</u>

Selskapets nettoformue = $1\,680' - 450' = \underline{1\,230\,000}$

Aksjenes formuesverdi = $(1\,230\,000 : 250) = \text{kr } 4\,920$ pr. aksje

Med rabatt: $\text{kr } 4\,920 \times 0,55 = \underline{\text{kr } 2\,706}$

Del 3 - Oppsummeringsspørsmål

- a) Se skattelovens § 4-1: Hovedregel: den 01.01. i skattefastsetningsåret. Hvis avvikende regnskapsår: utgangen av regnskapsåret. (Lite aktuelt i dag, men se § 4-1 (2).)
- b) I utgangspunktet er personlige skattebetalere skattepliktige til bostedskommunen, § 3-1. Unntak gjelder for formue i næringsvirksomhet som drives fra fast driftssted og for fast eiendom i eller utenfor næring. Slik formue "hører til" i den kommunen eiendommen ligger, jf § 3-3. Gjeld fordeles forholdsmessig mellom de aktuelle kommunene etter bruttoformue i hver kommune, jf. § 4-30. (pass på hyttekommunen!). Aksjeselskaper betaler ikke formuesskatt. Sparebanker og lignende betaler formuesskatt til Staten. (flat sats 0,15% se skattevedtaket § 2-2.)
- c) Skattesats: Kommunal formuesskatt, skattevedtaket for år 2021. De aller fleste kommuner har i de senere år benyttet maksimumssatsen, som siden 1998 har vært 0,7%. Fribeholdning i 2021 kr 1 500 000 for enslige og kr 3 000 000 for ektepar som fastsetter formuen felles, se skattevedtaket § 2-3.

Til fylkeskommunen betales det ikke formuesskatt.

Til staten betales formuesskatt med 0,15%. Fribeholdning i 2021 kr 1 500 000 for enslige og kr 3 000 000 for ektepar som fastsetter formuen felles, se skattevedtaket § 2-1. Marginal samlet formuesskatt 0,85 % (for formue over kr 3 000 000 for ektefeller og over kr 1 500 000 for enslige) (NB: gjelder for personlige skattepliktige.) Aksjeselskaper betaler ikke formuesskatt, se sktl § 2-36.

- d) Samlet bruttoformue (750' + 200' + 1 250'* + 300') = 2 500 000
 * Forutsetter at dette er 55% av full verdi, sktl. § 4-12

Fradrag for gjelden, reduksjon etter sktl § 4-19:

Bruttoformue til full verdi:	
Primær bolig Oslo 750 000 x 100/25 =	3 000 000
Bankinnskudd =	200 000
Hytte	300 000
Aksjer: 1 250 000 x 100/55 =	<u>2 272 727</u>
Sum =	<u>5 772 727</u>

Andel av gjelden som forholdsmessig faller på aksjene:

$$150\,000 \times (2\,272\,727 / 5\,772\,727) = 59\,055$$

Reduksjon av denne gjelden med 45% på grunn av at det gis 45% rabatt på aksjene:
 $59\,055 \times 0,45 = 26\,575$

Gjeld til fradrag:	150 000
	<u>- 26 575</u>
	<u>= 123 425</u>

Nettoformue til beskatning: $2\,500\,000 - 123\,425 =$ 2 376 575

Hvis Olsen ikke har annen formue på Geilo (i Hol kommune) enn hytte som benyttes som "egen fritidsbolig", skal ingen del av gjelden belastes Geilo/ Hol, § 4-30. Gjelden fratrekkes i formue i Oslo. Gjelden reduseres med 45% av den del av gjelden som forholdsmessig faller på aksjene, sktl § 4-19.

Nettoformue Oslo ($750\,000 + 200\,000 + 1\,250\,000 - 123\,425$) = 2 076 575
 Formue Geilo (Hol kommune), hyttas formuesverdi 300 000

Fribeløp kommune (2021) = 1 500 000. Heller ikke dette skal fordeles mellom kommunene så lenge det kan dekkes av formue utenom hyttekommunen (§ 4-30 + skattevedtaket § 2-3.) Anta at Olsen er enslig.

Formuesskatt til Oslo = $(2\,076\,575 - 1\,500\,000) \cdot 0,7\% =$ 4 036
 Formuesskatt til Hol = $300\,000 \cdot 0,7\% =$ 2 100

Formuesskatt til Staten = $(2\,376\,575 - 1\,500\,000) \cdot 0,15\% =$ 1 315

Sum formuesskatt 7 451

- e)
- 1) Børsnoterte aksjer verdsettes til 55% av børsverdi pr. 01.01. i skattefastsettingsåret. Se sktl. § 4-12 (1). Obligasjoner (mengdegjeldsbrev) settes til kursverdien pr. 01.01. i skattefastsettingsåret, sktl § 4-14.
 - 2) Se sktl. § 4-12 (2) med tilhørende forskrift: 55% av aksjenes forholdsmessige andel av selskapets samlede skattemessige nettoformue pr. 01.01. året før skattefastsettingsåret.
 - 3) Maskiner (og annet løsøre) verdsettes til 55% av saldoverdien pr. 01.01. i skattefastsettingsåret (skattemessig nedskrevet verdi), sktl § 4-17(2). Av praktiske grunner - siden det ville være temmelig arbeidskrevende å fastsette salgsverdien. Alle eiendeler som inngår på samme saldo, (gruppe d), verdsettes under ett. Kan skattyter påvise at virkelig verdi er lavere enn saldo, skal den antatte salgsverdi benyttes i stedet for saldoverdien. Etter skatteloven skulle egentlig alltid salgsverdien legges til grunn, se § 4-1. Se takseringsreglene § 2-1-2.
 - 4) For fast eiendom nyttes fastsatt formuesverdi.
 NB Ikke forveksle med eiendomsmeglerens takst i forbindelse med salg av eiendommen! Bolig- og fritidseiendommer kan etter § 4-10 (1) settes lavere enn salgsverdien. Primærbolig- og fritidseiendom skal ikke verdsettes høyere enn til 25% av antatt markedsverdi. Sekundærbolig har nå en maksimumsgrense på 90% av omsetningsverdi. (Også næringseiendommer er verdsatt under aktuell

salgsverdi, regler for verdsettelse av forretningseiendommer i sktl § 4-10 og F-FIN § 4-10-2 flg.)

- 5) Varebeholdning: Innkjøpte varer skal verdsettes til anskaffelseskost, også for ukurante varer! Egenproduserte varer skal verdsettes til variabel tilvirkningskost. Jf. § 4-17 + § 14-5(2).
- 6) Inventar i privatbolig, se takseringsreglene, § 1-1-6. Salgsverdi settes til 10% av forsikringsverdien (for de første kr 1 000 000, noe mer av høyere verdi). Fra denne verdien trekkes et skattefritt beløp på kr 100 000, se § 4-20,b.
- 7) 55% av saldoverdi (som nr. 3, saldogruppe a) og d).
- 8) Se § 4-15. Pålydende, event. reduksjon for usikre eller uerholdelige fordringer. Rentesats uten betydning for verdsettelsen.
- 9) Som ovenfor. Omregnes til norske kroner etter kurs pr. 01.01. i skattefastsettingsåret, sktl. § 4-1.
- 10) Pålydende saldo (inkl. renter pr. 31.12. året før skattefastsettingsåret). Se bort fra uttaksgebyret, § 4-15.
- 11) Hvis patentretten fremdeles er på den opprinnelige innehavers hånd, skal den ikke medregnes i formuen, se § 4-2,e. Hvis den er solgt eller arvet, skal den verdsettes til salgsverdien, eventuelt skattemessig nedskrevet verdi. (Kjøpesum minus foretatte skattemessige avskrivninger.)
- 12) Goodwill skal ikke regnes som formue, sktl. § 4-2,f. (forretningsverdi)
- 13) En festerett er ikke formue når retten er tidsbegrenset, jf. § 4-2,b (under 100 år regnes som tidsbegrenset, 100 år eller mer regnes som stedsvarig).
- 14) Se takseringsreglene, § 1-1-3. Mellom 3 og 4 år gml bil verdsettes til 45% av listepreis som ny. Hvis den avskrives skattemessig, (næringsbil), benyttes 55% av saldoverdien, takseringsreglene § 2-1-2 og sktl. § 4-17 (2).

f) Er de angitte postene gjeld/formue i skattelovens forstand?

- 1) Skatt som ennå ikke er fastsatt, regnes ikke som fradragberettiget gjeld, § 4-3,e.
- 2) Skyldig merverdiavgift (og arbeidsgiveravgift) er kurante gjeldsposter. (NB: Fradrag for all gjeld hvis det ikke er angitt spesielt unntak i loven, sktl § 4-1.)
- 3) Skattetrekk er fradragberettiget gjeld, sktl § 4-1. (NB ikke forveksle med skattyterens egen skattegjeld! sktl § 4-3,e)

- 4) Påløpte kassekredittrenter. Vanlig gjeld, rentene er tillagt saldoen pr. 31.12. slik at de inngår i beregningsgrunnlaget for neste kvartals renteutgifter. Beløpet anses da forfalt! (og betalt). Ny saldo på kassekreditten, inkl. rentene for siste kvartal regnes dermed i sin helhet som skattemessig gjeld. Det samme gjelder andre renter i kontokurantforhold, dvs f. eks. vanlige boliglån i en sparebank. (Der beregnede renter pr. 31.12. tillegges saldoen.)
- 5) Beregnede, ikke forfalte renter er ikke skattemessig gjeld, jf. § 4-3,d.
- 6) Opptjente feriepenger er ikke formue, § 4-2, d.
- 7) Skyldige feriepenger er likevel gjeld etter hovedregelen, sktl § 4-1, intet unntak i loven.
- 8) Fordringen skal være med i formuen, kr 500 000, sktl § 4-15, så lenge den er "erholdelig", sktl. § 4-15.
- 9) Krav på årlig pensjon regnes ikke som formue, § 4-2, c. Tilsvarende forpliktelse til å betale pensjon, regnes ikke som gjeld, § 4-3, c. Terminer som er forfalt, men ennå ikke betalt, må regnes som vanlig gjeld/fordring. Innestående på premiefond skal likevel medregnes som formue, se F-FIN§ 6-47-30, 2. punktum.
- 10) Restgjeld v/kjøp av eiendom kommer til fradrag i formuen, når den skal betales som angitt i nr. 8, men ikke når den betales som pensjon, jf. § 4-3, c.
- 11) Forfatterretten regnes ikke som formue på den opprinnelige eiers hånd, jf. § 4-2, e.
- 12) Olsen har en betinget forpliktelse. Hvis bilkjøperne ikke innfrir vekslene ved forfall, må Olsen betale banken vekslenes pålydende + kostnader. Så lenge banken ikke har søkt regress, har Olsen ikke rett til gjeldsfradrag for beløpet, jf. § 4-3, a. Det samme gjelder ved kausjon for lån.

Del 4**Formue for Petter Hansen:**

Kassebeholdning (4 000 - 3 000), § 4-20 (1) a = (Fradraget på 3000 kr er nok ment å dekke "personlig kontantbeholdning", utenom regnskapet, men regelen sier ikke dette.)		1 000
Bankinnskudd § 4-15		90 000
Kundefordringer: pålydende (- 100 000)	1 300 000	
-En-bloc-nedskrivning (Nedskrivningen virker rimelig. Ad verdsetting, § 4-15. Fordring på kunde som er gått konkurs, anses uerholdelig og settes til null.)	<u>60 000</u>	1 240 000
Varebeholdning, inntakskost, § 4-17		2 400 000
Løsøre, 55% av saldooverdi (taks.reglene § 2-1-2), sktl § 4-17 (2): 600' x 0,55		330 000
Forretningsbygg m/tomt, formuesverdi		300 000
Børsnoterte aksjer, 55% av børsverdi pr. 01.01. i skattefastsettingsåret § 4-12 (1): 160 000 x 0,55 =		88 000
Enebolig, formuesverdi		700 000
Vel 3 år gammel personbil, 45% av 220 000 (taks. reglene § 1-1-3)		99 000
Aksjefondsandeler: § 4-12(6) 55% av innløsningsverdien: (400 stk. à 290 = 116 000) x 0,55		63 800
Bankinnskudd (spareinnskudd), sktl § 4-15		210 000
Innbo (900 000 · 0,10) - 100 000 (takseringsreglene § 1-1-6)		<u>0</u>
Bruttoformue		<u>5 521 800</u>

Gjeldsposter:

Leverandørgjeld		1 000 000
Kassekreditt		500 000
Skyldig mva		140 000
Skyldig restskatt X2 (er sikkert forlengst forfalt!)		40 000
For lite betalt skatt X3, § 4-3,e		0
Pantelånsrenter, påløpte, ikke forfalte, § 4-3,d		0
Skyldige feriepenge		120 000
Skattetrekk (NB vanlig gjeld, ikke skattyters egne skatter)		60 000
Pantelån i forretningen		2 000 000
Pantelån bolig		<u>160 000</u>
Sum gjeld ved formuesfastsettelsen		<u>4 020 000</u>

Fradrag for gjeld, reduksjon etter sktl § 4-19:

Bruttoformue til full verdi (uten verdsettelsesrabatt):

Kassebeholdning		1 000
Bankinnskudd		90 000
Kundefordringer		1 240 000
Varebeholdning		2 400 000
Løsøre		600 000
Forretningsbygg: 300 000 x 100/55		545 455
Børsnoterte aksjer		160 000

Enebolig: $700\,000 \times 100/25$	2 800 000
Personbil	99 000
Aksjefondsandeler	116 000
Bankinnskudd	210 000
Innbo	<u>0</u>
Sum	8 261 455

Andel av gjeld som forholdsmessig faller på forretningsbygg, aksjer, aksjefondsandeler og løsøre på saldo sktl § 4-19 (3)

$$4\,020\,000 \times (545\,455 + 160\,000 + 116\,000 + 600\,000 / 8\,261\,455) = 691\,676$$

Reduksjon av denne gjelden med 45% siden det gis 45% rabatt ved verdsettelsen av forretningsbygg, aksjer, aksjefondsandeler og løsøre på saldo, sktl § 4-19 (2):

$$691\,676 \times 0,45 = 311\,254$$

Gjeld til fradrag ved beregning av formue:

$$4\,020\,000 - 311\,254 = 3\,708\,746$$

$$\text{Nettoformue } 5\,521\,800 - 3\,708\,746 = \underline{1\,813\,054}$$

Skattbar formue kommune og stat,
skattevedtaket § 2-1 og 2-3 = (- 1 500 000, fribeløp)*
(Fribeløp 3 000 000 hvis Petter Hansen er gift.)

$$\underline{313\,054}$$

Formuesskatt til kommunen $313\,054 \times 0,007 =$

$$2\,191$$

Formuesskatt Stat $313\,054 \times 0,0015 =$

$$\underline{470}$$

Samlet formuesskatt

$$\underline{2\,661}$$